

Продажі смартфонів в Китаї продовжують відновлюватися, але попит в Європі, Північній Америці та Індії все ще залишається вкрай низьким. Ці три регіону є надзвичайно важливими для Samsung, а значить, її продажі можуть впасти ще більше. Втім, Samsung, швидше за все, збереже перше місце після нормалізації міжнародних ринків у 2021 році [4].

Список використаних джерел:

1. Smartphone Shipments Return to Positive Growth in the Fourth Quarter Driven by Record Performance by Apple, According to IDC. URL:

https://www.idc.com/getdoc.jsp?containerId=prUS47410621&utm_medium=rss_feed&utm_source=Alert&utm_campaign=rss_syndication

2. Gartner Says Worldwide Smartphone Sales to Grow 11% in 2021. URL: <https://www.gartner.com/en/newsroom/press-releases/2021-02-03-gartner-says-worldwide-smartphone-sales-to-grow-11-percent-in-2021>

3. Global Smartphone Production Expected to Reach 1.36 Billion Units in 2021 as Huawei Drops Out of Top-Six Ranking, Says TrendForce. URL: <https://www.trendforce.com/presscenter/news/20210105-10630.html>

4. Huawei overtook Samsung in April to become the largest smartphone manufacturer. URL: https://www.phonearena.com/news/huawei-overtake-samsung-number-one-smartphone-manufacturer-april_id125328

Жукович І. А.,

*кандидат економічних наук, старший науковий співробітник,
провідний науковий співробітник офісу оцінювання діяльності
наукових установ НАН України,*

*ДУ «Центр оцінювання діяльності наукових установ та наукового
забезпечення розвитку регіонів України НАН України», м. Київ*

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ТА ВИСНОВКИ ПРОВЕДЕННЯ ПЕРШОГО РАУНДУ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ НАУКОВИХ УСТАНОВ НАН УКРАЇНИ

За період 2016-2020 роки було проведено перший раунд оцінювання установ, що входять до складу Національної Академії наук України, відповідно до «Методики оцінювання ефективності діяльності наукових установ НАН України» (далі – Методика) [1], яку розроблено для реалізації заходів визначених у Концепції розвитку НАН України на 2014–2023 роки.

Процедуру оцінювання пройшли 150 наукових установ НАНУ та 1188 їх підрозділів. За результатами оцінювання 119 (79,3 %) установ було віднесено до категорії «А» (установи-лідери за багатьма науковими напрямками), 30 (20,0 %) – до категорії «Б» (установи, що займають стабільні позиції на національному рівні). До установ, що проводять дослідження у відповідній галузі науки в

Україні та є маловідомими у світовому науковому просторі (категорія «В»), віднесено одну установу – Державний дендрологічний парк «Тростянець». До категорії «Г» – установи, що демонструють низький рівень розвитку та відсутність вагомих результатів діяльності, не є унікальними у відповідній галузі науки, – не віднесено жодної установи.

Як позитивний аспект оцінювання можна зазначити те, що в Україні було вперше впроваджено методику оцінювання наукових установ яка ґрунтується на базових принципах, що зазначені в основних положеннях Лейденського маніфесту [2]. Кількісні показники є лише одним з елементів процедури оцінювання, ухвалення результатів здійснюється експертами на основі якісного аналізу інформації, що охоплює різні аспекти діяльності установи. Результати оцінювання визначаюся відповідно до експертного судження.

Відхід від спрощених, суто механічних підрахунків комплексних коефіцієнтів для оцінювання наукової діяльності надав можливість оцінити результати діяльності установ та їх підрозділів, визначити перспективи розвитку враховуючи місію, відмінності та специфіку установ різних галузей науки, місце установи в національному та міжнародному науковому середовищах тощо.

Проведення оцінювання на основі методу експертних оцінок мало позитивні відгуки від керівництва та співробітників установ, що пройшли процедуру. Підготовка матеріалів для проведення оцінювання надало можливість установам проаналізувати свої сильні та слабкі сторони. Висновки експертів дозволили визначити загрози та нові можливості для розвитку установи, напрями підвищення конкурентоспроможності на сучасному етапі розвитку науки, економіки та суспільства.

Серед складнощів оцінювання, проведеного шляхом експертної оцінки, які виникали, можна визначити те, що воно займає багато часу та сильно залежить від поглядів експерта, від прихильності його до наукової школи, а це породжувало серйозну проблему з підбором експертів.

Зазначимо, що для проведення оцінювання установ НАНУ було залучено 894 експерти, з них 318 (35 %) – представники позаакадемічних установ (наукових установ, що не входять до складу НАНУ; закладів вищої освіти; органів державної влади; міністерств та відомств України), 99 (11 %) – іноземні експерти.

Щоб досягти більшої об'єктивності при проведенні оцінювання необхідно залучати більше іноземних експертів, але це потребує значних фінансових витрат на оплату їх відряджень та переклад основних матеріалів для проведення оцінювання на англійську мову. У сучасних умовах, коли навіть вітчизняні експерти проводять оцінювання на безоплатній основі, НАН України не може собі дозволити таке фінансування.

Особливо актуальним на сьогодні стає питання щодо створення єдиної інформаційної системи наукового потенціалу та результатів діяльності установ НАН України. Наявність такої системи надасть можливість генерувати та візуалізувати необхідну інформації для проведення оцінювання, покращити наукові комунікації як на національному так і міжнародному рівні, допоможе

уникати дублювання тем досліджень та публікацій, відкриє шляхи для наукової кооперації, що сприятиме розвитку наукової сфери країни. Інформаційна система дозволить вітчизняним та іноземним експертам, під час проведення процедури оцінювання, мати доступ до звітної інформації установи з любой точки земної кулі.

Незважаючи на складності та труднощі, що виникали під час проведення першого раунду оцінювання наукових установ НАНУ можна зробити висновок, що експертна оцінка є кращим та більш прийнятним механізмом оцінювання наукових установ у порівнянні з альтернативним методом кількісної оцінки, який покладено в основу методики державної атестації наукових установ, що використовує Міністерство освіти та науки України [3].

Треба зазначити, що оцінювання результатів наукових досліджень набуло особливого значення в останні роки, тому визначення найбільш адекватного інструментарію для оцінювання та впровадження його у практику є складним завданням для будь-якої країни. Єдності у питанні який підхід для оцінювання діяльності наукових установ краще використовувати немає, але саме експертний підхід відповідає тенденціям, що домінують у розвинених країнах світу, зокрема у країнах ЄС.

Список використаних джерел:

1. Методика оцінювання ефективності діяльності наукових установ НАН України: Постанова Президії НАН України від 15.03.2017 № 75. URL: <http://www.nas.gov.ua/legaltexts/DocPublic/P-180711-241-1.pdf>
2. Quality assurance by Scientific Advisory Boards at Leibnizinstitutions. URL: <http://www.leibniz-gemeinschaft.de/en/about-us/evaluation/quality-assurance-by-scientific-advisory-boards-at-leibniz-institutions/>
3. Деякі питання державної атестації наукових установ: Наказ Міністерства освіти і науки України від 17.09.2018 № 1008. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/nakaz-mon-vid-17-veresnya-2018-r-deyaki-pitannya-derzhavnoyi-atestaciyi-naukovih-ustanov-zareyestrovano-v-ministerstvi-yusticiyi-ukrayini-28-grudnya-2018-r-150432956>